

Verantwoording en examenplan Leidinggevende van technici (27048)

Inleiding

De Exameninstelling Savantis kijkt, in overleg met onderwijsinstellingen, naar de wijze van examinering. Voor de scholen is het van belang dat het examen niet bijdraagt aan een te grote lastenverzwaring binnen de onderwijsinstelling. Een examen dat bestaat uit meerdere beoordelingsmomenten is niet altijd wenselijk en niet altijd uitvoerbaar. De keerzijde is dat het examen wel de essentie moet afdekken. Soms vraagt dat om meerdere examenmomenten.

Bij ieder examen heeft de Exameninstelling de essentie van de opleiding benoemd. Hierbij zijn een of meerdere passende examenvormen gekozen. Er is tevens een verantwoording opgenomen met betrekking tot de vorm en inhoud van het examen.

Verantwoording

Met de exameninstrumenten zoals genoemd in dit examenplan, wordt de kwalificatie Leidinggevende van technici afgedekt. Niet alles kan in het examen aan bod komen. Het examen geeft echter een goed beeld van de essentie van het kwalificatiedossier zoals hieronder geformuleerd.

Essentie van het kwalificatiedossier

De leidinggevende van technici geeft leiding aan eigen en eventueel ingehuurde technische vaklieden en creëert omstandigheden waarin optimaal en veilig gewerkt kan worden. De leidinggevende van technici werkt met medewerkers in een technische omgeving, zoals bijvoorbeeld de bouwsector, metaal-, elektro- of installatietechniek, houtverwerkende, timmer- of meubelindustrie, mobiliteitsbranche of carrosseriebranche.

Van de leidinggevende van technici wordt verwacht dat hij stressbestendig en flexibel is, snel kan schakelen, het overzicht kan bewaren en planmatig kan werken en denken. Daarbij kan hij aanvullende eisen van klanten vertalen naar geïntegreerde personele en technische oplossingen. De leidinggevende van technici moet technisch onderlegd zijn, aangezien collega's en klanten voor technische vragen bij hem komen. Daarnaast wordt van de leidinggevende van technici verwacht dat hij het belang inziet van veilig en milieu verantwoord werken op de werkplek/locatie, dat hij zich daar verantwoordelijk voor voelt en daar ook (preventief) naar handelt.

Exameninstrument

Gezien de essentie van de opleiding is gekozen voor het examen in de vorm van een portfolio met afstudeeropdracht en een presentatie met CGI. De student maakt het portfolio op basis van de afstudeeropdracht en presenteert hier ook een deel van.

Opbouw examen

Het examen voor de basiskerntaak B1-K1, Geeft leiding aan medewerkers/projecten en de profielkerntaak P2-K1 Geeft leiding bij technische werkzaamheden bestaat uit:

- Portfolio met afstudeeropdracht:

De student maakt een portfolio dat bestaat uit 3 onderdelen: het uitwerken van een casus, het voeren van een ontwikkelingsgericht gesprek, en het communiceren met collega's en derden. Om

het portfolio te kunnen maken, moet de student een afstudeeropdracht maken. De afstudeeropdracht bestaat uit 5 opdrachten:

1. Het maken van een inventarisatie en uitwerking van werkzaamheden.
2. Het maken van een inventarisatie van benodigde materialen en middelen.
3. Het maken van een plan voor de tussentijdse en eindcontrole van de werkzaamheden en begroting.
4. Het voeren van een ontwikkelingsgericht gesprek met een collega of medestudent.
5. Het voeren van een werkoverleg (5a) en een gesprek met derden (5b).

In de afstudeeropdracht verantwoord de student zijn genomen beslissingen en reflecteer op het eigen handelen. In het portfolio worden de uitwerkingen van de opdrachten en het bewijsmateriaal van de uitvoering toegevoegd.

Opdracht 1 van het uitwerken van de casus hoort bij het basisdeel leidinggeven en opdracht 2 en 3 bij het vaktechnische deel van de afstudeeropdracht. De student kan voor deze opdracht een project uit zijn eigen beroepspraktijk nemen of de docent kan de student een project aanreiken. Dit kan bijvoorbeeld de referentieopdracht zijn die bij dit examen hoort of een gelijkwaardige opdracht. Let op dat het project aan een aantal voorwaarden moet voldoen.

Opdracht 4 en 5a/b horen weer bij het basisdeel leidinggeven aan medewerkers. Wanneer deze opdrachten niet in de daadwerkelijke beroepspraktijk kunnen worden uitgevoerd, is een simulatie in een rollenspel mogelijk. Bij de opdrachten staan verschillende casussen waar uit gekozen kan worden.

- Presentatie met criteriumgericht interview (CGI):

Na het inleveren van het portfolio presenteert de student zijn afstudeeropdracht (opdracht 1, 2 en 3). Na de presentatie zal er een criteriumgericht interview gehouden worden en kan de beoordelaar vragen stellen aan de student. Het portfolio en de presentatie vormen de input voor het CGI. Het CGI dient om te beoordelen of de student kan reflecteren op het eigen handelen en toetst tevens de kennis van de student. Er is gekozen voor deze mondelinge examenvorm, omdat op deze wijze de kennis in relatie tot de beroepspraktijk bevraagd kan worden.

Dubbele doelen zijn verwijderd en worden alleen toegepast bij het werkproces waar het volledig evident is en de beheersing van het hoogste niveau gevraagd wordt. Bij het maken van opdrachten door de student is het uitgangspunt dat hij de onderliggende kennis toepast. Daarmee toont hij aan dat hij deze kennis beheerst. Het is dus niet nodig om deze kennis expliciet terug te laten komen.

Voor de examens wordt een cijfer gegeven conform het beoordelingsformulier. De beoordeling is zo opgebouwd dat er een uitslag per kerntaak wordt gegeven. Het portfolio met afstudeeropdracht weegt 40% mee en de presentatie met CGI voor 60%. Het portfolio met afstudeeropdracht moet wel voldoende zijn voordat de student de presentatie met CGI mag doen. De behaalde cijfers worden op één decimaal afgerond.

Examenplan Leidinggevende van technici (27048)

Afgenomen door:	Onderwijsinstelling	
Kwalificatiedossier Leidinggeven op basis van vakmanschap (23422) Kwalificatie: Leidinggevende van technici (27048)	Portfolio met afstudeer- opdracht	Presentatie met CGI
Weging in %	40%	60%
B1-K1 Geeft leiding aan medewerkers/projecten		
Kennis		
■ heeft brede en specialistische kennis van voor de branche specifieke wettelijke regels met betrekking tot Arbo		X
■ heeft brede kennis van het opstellen van een projectplan/activiteitenplan		X
■ heeft brede kennis van het organiseren en leiden van de werkbijeenkomst		X
■ heeft brede kennis van (geautomatiseerde) systemen voor projectbegeleiding		X
■ heeft kennis van groepsdynamiek		X
■ heeft brede kennis van methodieken op het gebied van persoonlijke ontwikkeling		X
■ heeft brede kennis van 'professionele identiteit'		X
■ heeft brede kennis van ontwikkelingsgerichte gespreksvoering		X
■ heeft brede kennis van duurzame inzetbaarheid, welzijn en vitaliteit		X
■ heeft kennis van procedures op het gebied van milieu/duurzaamheid		X
■ heeft brede kennis van leerstijlen en leercultuur		X
■ heeft brede kennis van relevante ontwikkelingen op het gebied van leiderschap		X
■ heeft kennis van verandertrajecten		X
■ heeft kennis van onboarding programma's		X
■ heeft kennis van personeelsbeleid		X
■ heeft kennis van procesevaluatie		X
Vaardigheden		
■ kan diverse leiderschapsstijlen inzetten		X
■ kan begeleidings- en coachingsvaardigheden toepassen	X	
■ kan reflecteren op zichzelf in de rol van leidinggeven		X

Afgenomen door:	Onderwijsinstelling	
Kwalificatiedossier Leidinggeven op basis van vakmanschap (23422) Kwalificatie: Leidinggevende van technici (27048)	Portfolio met afstudeer- opdracht	Presentatie met CGI
Weging in %	40%	60%
B1-K1 Geeft leiding aan medewerkers/projecten		
■ kan kantelpunten in de ontwikkeling van medewerkers en/of teams herkennen en benoemen		X
■ kan ontwikkelingsgerichte gesprekken voeren met medewerkers	X	
■ kan communicatieve vaardigheden toepassen	X	
■ kan intervisievaardigheden toepassen	X	
■ kan regels voor formatieve evaluatie (feedback, feed-up en feedforward) toepassen	X	
■ kan instructietechnieken toepassen	X	
■ kan projectmatig werken	X	
■ kan planningen maken en ten uitvoer brengen	X	
■ kan een begroting lezen en begrijpen	X	
■ kan een sociaal en fysiek veilige werkomgeving creëren	X	
B1-K1-W1: Onderzoekt en ontwikkelt de eigen leiderschapstijl		
■ laat in diens gespreksvoering actief merken wat het begrip professionele identiteit inhoudt;		X
■ deelt proactief met anderen wat kenmerkend is voor de eigen professionele identiteit op het gebied van leiderschap;		X
■ reflecteert ten aanzien van de invloed van eigen leiderschap en de manier waarop die dit vormgeeft;		X
■ reflecteert positief-kritisch op de eigen leiderschapskwaliteiten;		X
■ participeert actief in intervisiegroep(en);	X	
■ is alert op momenten waarop die interventies kan uitvoeren.	X	
B1-K1-W2: Begeleidt en stuurt medewerkers aan		
■ identificeert op basis van observaties en signalen welke medewerkers extra ondersteuning nodig hebben;	X	
■ is oplettend op de uitvoering conform procedures, werkinstructies en/of werkafspraken;	X	
■ past zo nodig de werkzaamheden en instructies aan op basis van de behoeften en capaciteiten van medewerkers;	X	
■ stelt op belangstellende wijze vragen aan de medewerker over diens welzijn en vitaliteit;	X	

Afgenomen door:	Onderwijsinstelling	
Kwalificatiedossier Leidinggeven op basis van vakmanschap (23422) Kwalificatie: Leidinggevende van technici (27048)	Portfolio met afstudeer- opdracht	Presentatie met CGI
Weging in %	40%	60%
B1-K1 Geeft leiding aan medewerkers/projecten		
■ luistert actief en zonder oordeel naar de zorgen, ideeën en feedback van medewerkers;	X	
■ geeft constructieve feedback;	X	
■ stemt diens wijze van begeleiding af op leerstijl en behoeften van het individu;	X	
■ voert effectieve coachingsgesprekken door zich goed in te leven in de perspectieven en uitdagingen van medewerkers.	X	
B1-K1-W3: Wisselt informatie uit in werkbespreking		
■ inventariseert actief noodzakelijke en relevante onderwerpen voor de werkbespreking;	X	
■ maakt een heldere en logische agenda en houdt zich daaraan;	X	
■ plant de werkbespreking tijdig;	X	
■ geeft heldere instructies aan team/medewerkers;	X	
■ geeft constructieve feedback aan team/medewerkers;	X	
■ legt afspraken eenduidig en volgens afspraak vast;	X	
■ stimuleert medewerkers actief te participeren in de werkbespreking;	X	
■ informeert medewerkers volledig.	X	
B1-K1-W4: Communiceert met in- en externe samenwerkingspartners		
■ verstrekt tijdig correcte en volledige informatie;	X	
■ stemt de wijze van communiceren effectief af op de inhoud, het doel en de gesprekspartner(s);	X	
■ komt met haalbare oplossingen die tegemoetkomen aan de eisen van de situatie;		X
■ is erop gericht om het beste overlegresultaat voor de organisatie te behalen;	X	
■ vraagt diens leidinggevende tijdig om ondersteuning;	X	
■ weet te overtuigen in woord, houding, gedrag en handeling.		X
B1-K1-W5: Plant en verdeelt de werkzaamheden		
■ houdt effectief rekening met gestelde (rand)voorwaarden zoals tijd, kosten en beschikbaarheid van medewerkers;	X	

Afgenomen door:	Onderwijsinstelling	
Kwalificatiedossier Leidinggeven op basis van vakmanschap (23422) Kwalificatie: Leidinggevende van technici (27048)	Portfolio met afstudeer- opdracht	Presentatie met CGI
Weging in %	40%	60%
B1-K1 Geeft leiding aan medewerkers/projecten		
■ signaleert tijdig (mogelijke) knelpunten in de planning;	X	
■ vraagt bij onduidelijkheid tijdig om uitleg of aanvullende informatie;	X	
■ formuleert realistische en doeltreffende oplossingen voor knelpunten of problemen in de planning;	X	
■ anticipeert tijdig op veranderingen die van invloed zijn op de planning;	X	
■ communiceert de planning en eventuele veranderingen daarin tijdig en op heldere wijze aan de medewerkers, leidinggevende en eventuele derden;	X	
■ registreert conform geldende afspraken en procedures van het bedrijf.	X	
B1-K1-W6: Bewaakt de voortgang van de werkuitvoering		
■ toetst de werkzaamheden en voortgang ervan aan de gestelde eisen, regels en bedrijfsafspraken;	X	
■ beoordeelt werkzaamheden kritisch;	X	
■ maakt een reële inschatting welke actie er moet worden ondernomen om problemen op te lossen;	X	
■ registreert conform geldende afspraken en procedures van bedrijf;	X	
■ bewaakt de begroting consciëntieus.	X	

Afgenomen door:	Onderwijsinstelling	
Kwalificatiedossier Leidinggeven op basis van vakmanschap (23422) Kwalificatie: Leidinggevende van technici (27048)	Portfolio met afstudeer-opdracht	Presentatie met CGI
Weging in %	40%	60%
P2-K1 Geeft leiding aan technische werkzaamheden		
Kennis		
■ heeft brede technische kennis van branche specifieke producten, materialen, het productieproces en de gebruikte apparatuur		X
■ heeft brede kennis van het toepassen van circulair werken in het eigen vakgebied		X
■ heeft brede kennis van persoonlijke beschermingsmiddelen		X
■ heeft kennis van planningsmethoden		X
■ heeft brede kennis van relevante kwaliteitsprocedures en richtlijnen		X
■ heeft brede kennis van veilig werken in de eigen branche		X
■ heeft brede kennis van voor de branche specifieke wettelijke regels en richtlijnen		X
■ heeft kennis van voorraadbeheer		X
■ heeft brede kennis van de materialen, middelen en technieken die bij het werk worden toegepast		X
■ heeft kennis van het werkvoorbereidingsproces		X
Vaardigheden		
■ kan (wettelijke) regels en (bedrijfs-)procedures toepassen met betrekking tot Arbo-, gezondheid, veiligheid- en milieuvoorschriften	X	
■ kan branche specifieke technische vaardigheden toepassen	X	
■ kan controlegegevens lezen en interpreteren	X	
■ kan data/digitale informatie interpreteren en toepassen in de beroepscontext	X	
■ kan een onderhoudsplan lezen en toepassen	X	
■ kan evaluatiegesprekken voeren	X	
■ kan gegevens en data verwerken	X	
■ kan organiseren	X	
■ kan informatiesystemen raadplegen	X	

Afgenomen door:	Onderwijsinstelling	
Kwalificatiedossier Leidinggeven op basis van vakmanschap (23422) Kwalificatie: Leidinggevende van technici (27048)	Portfolio met afstudeer-opdracht	Presentatie met CGI
Weging in %	40%	60%
P2-K1 Geeft leiding aan technische werkzaamheden		
■ kan relevante (technische) documentatie/bronnen raadplegen, begrijpen en toepassen	X	
■ kan werken volgens de kwaliteitseisen en -normen van het bedrijf en/of de fabrikant	X	
P2-K1-W1: Organiseert materialen, middelen en mensen		
■ vraagt vergunningen tijdig aan;	X	
■ zoekt accuraat naar informatie omtrent benodigde vergunningen;	X	
■ maakt op basis van de werkopdracht een juiste keuze voor te gebruiken materialen en middelen, gewenste voorraad en/of onderhoud;	X	
■ houdt bij het maken van keuze voor materialen en middelen rekening met bedrijfsafspraken over duurzaamheid en circulair werken;	X	
■ bewaakt de voortgang van het organiseren van materialen;	X	
■ brengt prioritering aan bij het bestellen van materialen en middelen op basis van levertijden;	X	
■ stelt de materialen, middelen en mensen vast die nodig zijn om het werk uit te voeren en organiseert het regelen hiervan.	X	
P2-K1-W2: Organiseert (preventief) onderhoud van werkplek/locatie en arbeidsmiddelen		
■ gebruikt onderhoudscriteria om te bepalen welk onderhoud machines/arbeidsmiddelen wanneer nodig hebben;	X	
■ stemt het onderhoud aan arbeidsmiddelen en werkplek/locatie af op de werkplanning;	X	
■ geeft gerichte instructies m.b.t. het onderhoud.	X	
P2-K1-W3: Voert (eind)controle(s) uit		
■ controleert systematisch en zorgvuldig of het werk volgens werkopdracht, voorschriften en kwaliteitseisen van het bedrijf is uitgevoerd	X	
■ keurt conform bedrijfsafspraken werk af dat niet aan de gestelde eisen en/of specificaties voldoet;	X	
■ communiceert helder naar medewerker(s);	X	
■ corrigeert en/of complimenteert medewerkers waar nodig/mogelijk;	X	
■ registreert volgens geldende afspraken en procedures van het bedrijf.	X	

Afgenomen door:	Onderwijsinstelling	
Kwalificatiedossier Leidinggeven op basis van vakmanschap (23422) Kwalificatie: Leidinggevende van technici (27048)	Portfolio met afstudeer- opdracht	Presentatie met CGI
Weging in %	40%	60%
P2-K1 Geeft leiding aan technische werkzaamheden		
P2-K1-W4: Bewaakt de veiligheid		
■ weet uit een veelheid aan bronnen de belangrijkste informatie te halen;	X	
■ signaleert tijdig veiligheidsrisico's;	X	
■ onderneemt tijdig actie wanneer medewerkers of andere betrokkenen zich niet houden aan veiligheidsrichtlijnen en –procedures	X	
■ is zichtbaar een voorbeeld voor diens medewerkers t.a.v. het naleven van de veiligheidsrichtlijnen en -procedures;	X	
■ checkt dagelijks of er voldoende en deugdelijke persoonlijke beschermingsmiddelen zijn;	X	
■ documenteert en rapporteert incidenten volgens de wettelijke vereisten en bedrijfsrichtlijnen;	X	
■ is continu alert op verbeteringen op het gebied van veiligheid.	X	
P2-K1-W5: Onderhoudt contact met klanten		
■ stelt zich empathisch en dienstverlenend op naar de klant;	X	
■ weet een positieve en betrouwbare indruk achter te laten bij de klant;	X	
■ communiceert duidelijk en eerlijk, ook in het geval van een negatieve of onwelkome boodschap;	X	
■ is tijdens gesprekken alert op commerciële kansen en benut deze.	X	